

Stanowisko
VIII Kongresu Gmin Wiejskich
w sprawie oświaty
i równoważenia szans edukacyjnych
mieszkańców wsi

Warszawa 12 października 2007 r.

Zgromadzeni na VIII Kongresie Gmin Wiejskich samorządowcy stwierdzają, że jakość systemu edukacji decydować będzie o przyszłości Polski. Z tym przekonaniem podkreślają, iż jest to jeden z najbardziej wrażliwych obszarów życia społecznego i narodowego. Błędy popełniane dziś szkodzić będą Państwu Polskiemu przez dziesięciolecia.

Dobiega końca trudny dla oświaty rok 2007. Dzięki determinacji samorządowców szkoła polska ów rok przetrwała. Pomimo miliardowego niedoboru środków finansowych na nauczycielskie pensje nie doszło do zawieszenia wypłat wynagrodzeń. Samorzady, szczególnie wiejskie, ograniczyły z tego powodu wykonywanie innych zadań własnych lub zaciągnęły komercyjne kredyty w bankach.

Niemal wszystkie wprowadzane w ostatnim okresie zmiany w prawie dotyczącym oświaty koncentrowały się bądź to na kwestiach zbliżonych do wychowawczych, jak stroje uczniów, kamery do ich obserwacji, katalog kar, specjalne ośrodki wychowawcze, bądź też wywoływały kontrowersje w zmienianych w pośpiechu programach szkolnych i listach lektur.

Ilość pomysłów na polską edukację i tempo ich wprowadzania to ilustracja rzeczywistych zagrożeń, jakie zawisły nad polską szkołą.

Niestety zabrakło twórczej inwencji w sprawach powtarzanych od lat przez wszystkie środowiska samorządowe.

Zabrakło pomysłu, a może zabrakło po prostu chęci, aby przystąpić do prac nad gruntowną nowelizacją Karty Nauczyciela, do opracowania nowego systemu finansowania oświaty w połączeniu z przygotowaniem trwałych standardów edukacyjnych, do podjęcia merytorycznej dyskusji nad rzeczywistymi możliwościami obniżenia wieku szkolnego, realnymi finansowymi i organizacyjnymi możliwościami poszerzenia zakresu nauki języków obcych, nad coraz większym problemem kształtowania sieci szkolnej na terenach wiejskich w powiązaniu z systemem finansowania oświaty.

Rok 2008 może przynieść dramatyczne zdarzenia dla szkół i samorządów je prowadzących.

Z uwagą śledzimy polemikę pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a Ministrem Finansów w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok 2008.

W pełni popieramy stanowisko Ministra Edukacji Narodowej, dotyczące niewystarczających środków na wypłatę podwyższonych wynagrodzeń nauczycielskich, w nadchodzącym roku.

Wzrost kwoty części oświatowej subwencji ogólnej winien wynieść co najmniej 1 mld 300 mln zł a nie 800 mln, jak przyjęto w projekcie ustawy budżetowej na 2008 rok.

Biorąc pod uwagę niedofinansowanie podwyżek wynagrodzeń w roku 2007 o 1 mld zł. oraz wzrost niedofinansowanych zadań oświatowych w ostatnich latach kwota przewidziana w projekcie ustawy budżetowej na rok 2008 powinna być o **2 mld wyższa**.

Wyjaśnienia wymaga także istnienie dwóch kwot bazowych w projekcie ustawy budżetowej na 2008 rok i związany z tym brak możliwości naliczenia nowych wynagrodzeń.

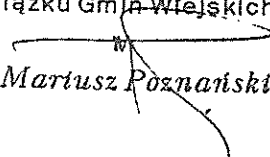
Uczestnicy VIII Kongresu Gmin Wiejskich w Warszawie apelują o podjęcie przez nowy Rząd i Parlament Rzeczypospolitej Polskiej listy istotnych dla polskiego systemu edukacji spraw, a w pierwszej kolejności tych, o które od lat się domagamy:

- zwiększenia środków na oświatę w budżecie państwa,
- opracowania standardów edukacyjnych,
- pilnej nowelizacji Karty Nauczyciela, a szczególnie podwyższenia pensum dydaktycznego,
- likwidacji dodatku wiejskiego i mieszkaniowego z pozostawieniem środków finansowych na realizację dodatkowych zajęć,
- uzależnienia statusu zawodowego nauczyciela od rzeczywistych osiągnięć dydaktycznych i wychowawczych nauczyciela,
- uzależnienia zarobków nauczyciela od typu szkoły, w której pracuje
- ograniczenia dotychczasowej możliwości weta kuratora w procesie racjonalizacji sieci szkolnej,
- bezwzględnego utrzymania uzasadnionych preferencji dla gmin wiejskich w systemie finansowania polskiej oświaty, z uwzględnieniem wielkości wiejskich oddziałów oraz uznaniem, że obok nauczyciela i klasy autobus szkolny i świetlica to integralne składniki wiejskiej szkoły,
- subwencjonowania ucznia 6-cio letniego

System edukacji stanowić musi spójną programowo, organizacyjnie i finansowo całość.

O taką wizję polskiej edukacji apelujemy. Nowoczesne programowo, wychowawczo i organizacyjnie polskie szkoły, finansowane przez sprawiedliwy system redystrybucji środków budżetu państwa, wspierane przez budżety własne samorządów, zapewnią naukę i wychowanie na dobrym poziomie, dadzą możliwość wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży ze wsi i małych miast.

Żądamy od polityków , by to zrozumieli !

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich RP

Matusz Poznański